12/12/2018

Άγιος Ελευθέριος ο προστάτης των εγκύων

/ Γνώμες

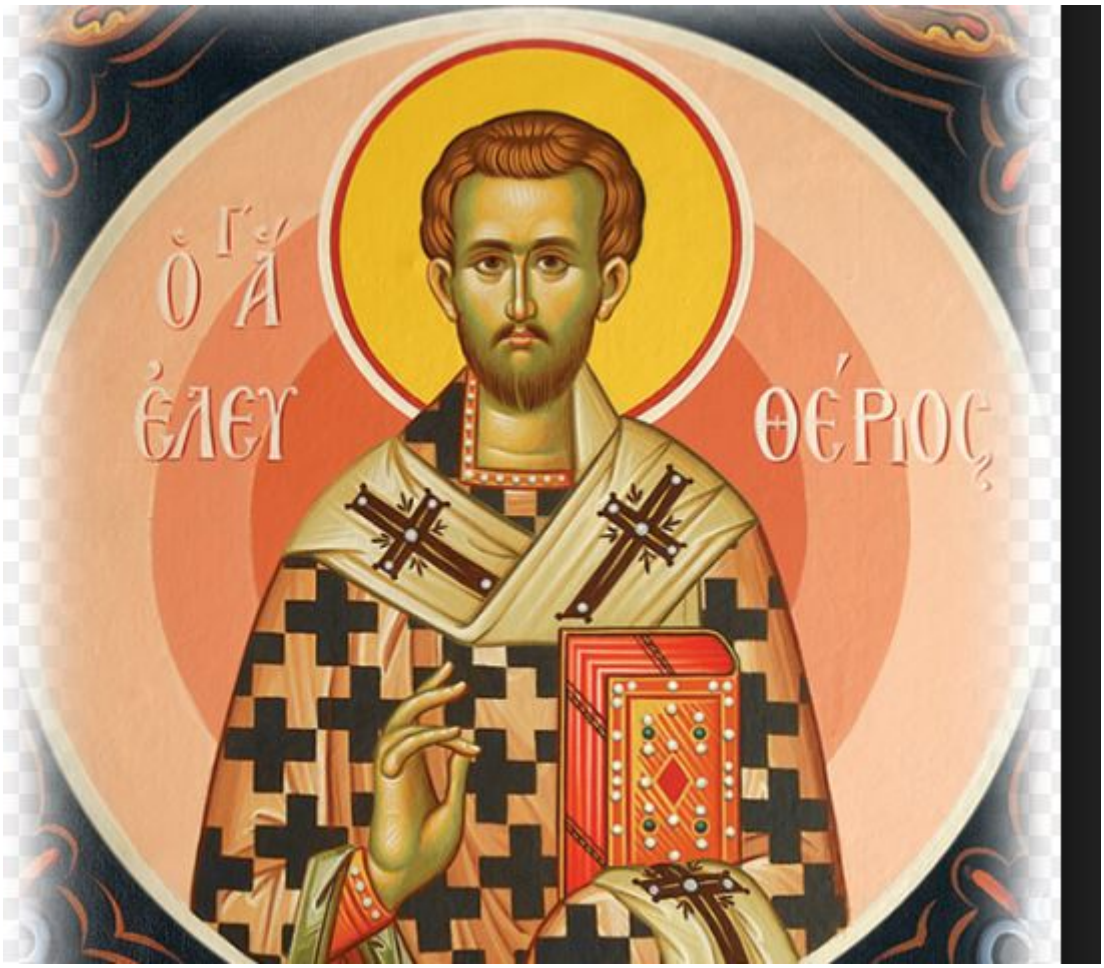

Ο Ελευθέριος γεννήθηκε στη Ρώμη τον 2ο αιώνα, από πλούσιο πατέρα, τον οποίο έχασε από πολύ νωρίς. Ανατράφηκε από τη μητέρα του Ανθία, η οποία είχε μεταστραφεί στον χριστιανισμό από μαθητές του Αποστόλου Παύλου. Από μικρός ο Ελευθέριος ξεχώρισε για την πίστη του και τη θεολογική του επάρκεια. Σε ηλικία 15 ετών χειροτονήθηκε διάκονος, στα 17 του πρεσβύτερος και στα 20 του ο Πάπας Ανίκητος του ανέθεσε τον επισκοπικό θρόνο της περιοχής του Ιλλυρικού (σημερινής Αλβανίας), με έδρα τον Αυλώνα (σημερινό Βλόρε).

Ο Ελευθέριος μαρτύρησε, όταν αυτοκράτορας της Ρώμης ήταν ο γνωστός μας Αδριανός, ο οποίος τον υπέβαλε σε μια σειρά από φρικτά βασανιστήρια για να απαρνηθεί την πίστη του. Κατ’ αρχάς έστειλε στον Αυλώνα τον στρατηγό του Φήλικα να τον συλλάβει, αλλά ο Ελευθέριος τον προσηλύτισε στον χριστιανισμό.

Μετά από λίγες ημέρες, ο Ελευθέριος έφθασε στη Ρώμη και παρουσιάστηκε στον

αυτοκράτορα, ο οποίος, αφού απέτυχε να τον πείσει να απαρνηθεί την πίστη του, τον υπέβαλε σε μια σειρά από φρικτά βασανιστήρια, σύμφωνα με τους συναξαριστές. Αρχικά διέταξε να τον τοποθετήσουν σ' ένα πυρακτωμένο χάλκινο κρεβάτι για να ψηθεί. Ο Θεός, όμως, του έστειλε δροσιά και ανακούφισε τους πόνους του. Στη συνέχεια τον τοποθέτησε σε μια πυρωμένη σχάρα, κάτω από την οποία έκαιγαν κάρβουνα. Ο Θεός επενέβη ακαριαία, σβήνοντας τη φωτιά και ψυχραίνοντας τη σχάρα.

Οργισμένος, ο Αδριανός διέταξε να τον βάλουν σ' ένα μεγάλο καζάνι, που περιείχε λίπος, κερί και πίσσα και να τον βράσουν. Και σε αυτή την περίπτωση επενέβη η Θεία Πρόνοια, δροσίζοντας το καζάνι και απαλλάσσοντας τον Ελευθέριο από το μαρτύριο. Τότε, ο έπαρχος της Ρώμης Κορέμων προσφέρθηκε να απαλλάξει τον Αδριανό από το αδιέξοδο. Κατασκεύασε ένα χάλκινο κλίβανο με μυτερά σουβλιά στο εσωτερικό του μέρος, τον πυράκτωσε και ήταν έτοιμος να ρίξει μέσα τον Ελευθέριο. Τότε συνέβη το θαύμα. Ο Κορέμων έγινε χριστιανός και αντί για τον Ελευθέριο, βρέθηκε αυτός μέσα στον κλίβανο με διαταγή του αυτοκράτορα. Όμως, με θεϊκή παρέμβαση δεν έπαθε το παραμικρό, αλλά αμέσως μετά αποκεφαλίστηκε. Μετά ήταν η σειρά του Ελευθερίου να υποστεί το μαρτύριο του κλιβάνου με τα καρφιά. Όμως και εδώ ο Θεός ήταν παρών. Η φωτιά έσβησε και τα σουβλερά καρφιά λύγισαν, ώστε να μη βλάψουν το σώμα του.

Ο Αδριανός απηυδισμένος διέταξε να φυλακιστεί ο άγιος για να πεθάνει από ασιτία. Εκεί στο ανήλιαγο κελί του ο Θεός του έστελνε τροφή με ένα περιστέρι. Αφού ούτε και στη φυλακή πέθανε ο άγιος, ο αυτοκράτορας έδωσε εντολή να τον δέσουν πίσω από δύο άγρια άλογα, ώστε να κατακοπούν οι σάρκες του και να πεθάνει με ελεεινό τρόπο. Άγγελος Κυρίου ημέρεψε τα άλογα, έλυσε τον άγιο από τα δεσμά και τον οδήγησε σε ένα βουνό, στο οποίο έμεινε προσευχόμενος, εν μέσω άγριων θηρίων, τα οποία κατόρθωσε να εξημερώσει.

Μερικοί κυνηγοί, που είδαν τον άγιο στο βουνό, το ανέφεραν στον αυτοκράτορα, ο οποίος έστειλε ένα στρατιωτικό απόσπασμα να τον συλλάβει. Τα άγρια θηρία όρμησαν εναντίον των στρατιωτών, αλλά ο άγιος τα διέταξε να ηρεμήσουν και να γυρίσουν στις φωλιές τους. Ακολούθησε τους στρατιώτες διδάσκοντάς τους να αρνηθούν την πλάνη τους. Μερικοί από αυτούς πίστεψαν στον Χριστό.

Όταν έφτασε στη Ρώμη, ο αυτοκράτορας τον οδήγησε στην αρένα για τον κατασπαράξουν τα άγρια θηρία, όπως πίστευε. Μία λέαινα και ένα λιοντάρι που τον πλησίασαν, αντί να του επιτεθούν άρχισαν να του φιλούν τα πόδια. Βλέποντας ο αυτοκράτορας τη συμπεριφορά των λιονταριών και ακούγοντας την ιαχή του πλήθους «μέγας ο Θεός των χριστιανών» διέταξε τον αποκεφαλισμό του Ελευθερίου. Τη σκηνή του μαρτυρίου του παρακολουθούσε η μητέρα του Ανθία, η

οποία έτρεξε να αγκαλιάσει για τελευταία φορά το άψυχο σώμα του γιου της. Δεν πρόλαβε, αφού οι δήμιοι την αποκεφάλισαν και αυτή.

Την ημέρα της εορτής του Αγίου Ελευθερίου, η εκκλησία τιμά και τη μνήμη της μητέρα του Ανθίας, του Αγίου Κορέμονος (του επάρχου της Ρώμης), αλλά και των δύο δημίων που τον αποκεφάλισαν και αποκεφαλίστηκαν γιατί πίστεψαν στον Χριστό. Τα λείψανα του Αγίου Ελευθερίου βρίσκονται στον ομώνυμο ναό στο Ριέτι της Ιταλίας.

Ο Άγιος Ελευθέριος είναι πολύ θαυματουργός. Ελευθερώνει τους φυλακισμένους, αλλά και τις έγκυες. Θεωρείται ο προστάτης του τοκετού και θεωρείται μέχρι σήμερα ο προστάτης και ο ευεργέτης για τις επίτοκες γυναίκες, τις εγκύους, οι οποίες πάντοτε τον επικαλούνταν, προκειμένου να φτάσουν να «ελευθερωθούν» με τον καλύτερο τρόπο.

Την παραπάνω αλήθεια επισημαίνει και ο υμνογράφος της Εκκλησίας μας: «Των επιτόκων γυναίων, Πάτερ, κηδόμενος, ελευθερίαν δίδως τω Ναώ σου φοιτώσαις• εύπλοιαν δε πάλιν άλλοις θερμώς εξαιτούσιν επέδωκας• και τοις νοσούσιν υγείαν συ χορηγείς, διαλάμπων εν τοις θαύμασιν». Δηλαδή: Φροντίζοντας, πάτερ, τις επίτοκες γυναίκες, δίνεις ελευθερία σ’ αυτές, που έρχονται προσκυνήτριες στον Ναό σου. Και έκανες καλοτάξιδους πάλι εκείνους που σε παρακάλεσαν θερμά, όπως και στους ασθενείς δίνεις την υγεία, λάμποντας έτσι με τα θαύματα.

Στη Ελλάδα ο άγιος Ελευθέριος θεωρείται βοηθός των εγκύων γυναικών. Τους δίνει «καλή λευτεριά». Πολλές γυναίκες επικαλούνται τη βοήθεια του και ακουμπούν το εικονισματάκι του αγίου πάνω τους.
“Αϊ-Λευτέρη, λευτέρωσέ με” απευθύνονται στον Αγιο προστάτη και ποτέ τη μέρα της γιορτής του δεν πιάνουν βελόνα στα χέρια τους.

Στη Θράκη οι έγκυες τιμούν ιδιαιτέρως τον Αγιο Ελευθέριο. Μαζί με τον Αγιο τιμούν, πολλές φορές, την ανύπαρκτη «αγία» Λεχούσα (Ελεούσα;) και τον επίσης ανύπαρκτο «άγιο» Αύκουλα.

Στην Θεσσαλονίκη και τις Σέρρες λένε: «Αϊ Λευτέρη μ’ λευτερώσει την, Αϊ μου Αύκουλα αυκόλυνέ την».

Σε πολλά μέρη, όπως στη Λέσβο, δεν είναι μόνο οι έγκυες που τάζουν άρτους στον `Αγιο, αλλά και οι μαμές, για να τους “βγαίνουν καλά οι γέννες”.

Ακόμη, σε περίπτωση δύσκολου τοκετού, οι μέλλουσες μητέρες τάζουν το παιδί τους στον `Αγιο και του δίνουν το όνομά του.